

CZYRWONKA (19) *sb f i m*

f (12), *m* (7), [tylko w *m-pers*].

czyrwonka (10), **czerwonka** (9); *czyrwonka Mymer¹, BartBydg, FalZioł*; *czyrwonka : czerwonka BielKron (6 : 1), SienLek (1 : 8)*.

Teksty nie oznaczają é oraz ó; a jasne.

sg N czyrwonka (7). ◇ G czyrwonki (1). ◇ D czyrwonce (3). ◇ A czyrwonkę (7). ◇ I czerwonką (1).

Sł stp w innym znaczeniu, Cn brak, Linde XVI – XVIII w.

1. *lek. Krwawa dyzenteria, biegunka; dysenteria Mymer¹, BartBydg (12) : Mymer¹ 38v; BartBydg 43; a tho piy afz przeftanie czyrwonká. FalZioł I 20d; gdy fyw wczás opatrzenie niestánie/ wnątrze fyw ftárga wydymá- nim/ iż Potym krwáwe ftolce przychodzą kthore czerwonką zową SienLek 101; to czerwonkę mocnie ftánowi gdy ielenią gębkę drobno skráiawfzy ciepło spiwem wypijefz. SienLek 102v, 102v [2 r.], S2.*

Szereg: »czyrwonka, (albo) biegunka (krwawa)« (4): Czerwonkę álbo biegunkę krwáwą/ thym zaftánowić możefz/ gdy Wino albo ocet pić będziefz/ w którym fyr z rutą wárzono SienLek 102v, 102v marg, 103 [2 r.].

2. *n-pers (7) : po wielkiey nocy ftáráli fie Krzyżacy iákoby záfię zamku doftáli pod náfzymi/ ná którym iefzcze był Czyrwonká BielKron 391v, 391v [4 r.], 392.*

Zestawienie: »Urlyk Czyrwonka« (1): Naprzod fámi Gdanfzczánie dáli czterdześci thyfiąc złotych czyrwonych Vlrykowi Czyrwonce BielKron 391v.

Synonimy: 1. biegunka, »czerwona choroba«, »czerwona niemoc«.